

Stichting
Energiehuis Helmond
Informatiecentrum voor duurzame energie

Jaarverslag 2019

van de

Stichting

Energiehuis Helmond

Inleiding

Ook in het derde jaar van haar bestaan heeft het Energiehuis zich mogen verheugen op een groot aantal bezoekers, zowel wat betreft de open inloop gedurende de openingstijden overdag, als gedurende de themagerichte informatieavonden.

De inventaris werd verder uitgebreid, zodat bezoekers vrijwel alles kunnen bekijken wat met de energietransitie van woningen van doen heeft. Ook is het Energiehuis nagenoeg zelfvoorzienend geworden wat betreft de eigen benodigde warmte en elektriciteit. Met nog een kleine stap te gaan is het Energiehuis volledig “nul op de meter”.

Het aantal vrijwilligers ten behoeve van de informatievoorziening is toegenomen tot 16, daarnaast verlenen twee vrijwilligers aanvullende diensten en is er een betaalde kracht actief.

Onderstaand wordt een en ander nader toegelicht.

Organisatievorm, Bestuur en Raad van Toezicht, Vrijwilligers

Het Energiehuis heeft een Stichtingsvorm, bestaande uit een Bestuur, een Raad van Toezicht en een groot aantal medewerkers.

Gedurende het jaar is aan het Energiehuis de ANBI- status toegekend, d.w.z. het Energiehuis wordt erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Samenstelling in 2019:

Bestuur: Berrie Horsten (voorzitter), Wim Swinkels (secretaris), Jos Terken (vicevoorzitter), Olav Notté (penningmeester).

Raad van Toezicht: Henk-Jan Heling, Ton Bierhoff, vacature.

De vergaderfrequentie van het Bestuur is éénmaal per ca. 6 weken.

Het bestuur weet zich gesteund door de inhuur van een deskundige op gebied van duurzaamheid (Kees Bakker). Hij is, samen met het Bestuur, ook verantwoordelijk voor het te ontwikkelen beleid, de administratie en het communicatieplan. Hij speelt een belangrijke rol bij het verzorgen van lezingen op onze thema- en wijkbijeenkomsten.

Het uitvoerende werk in het Energiehuis Helmond wordt gedaan door een omvangrijke groep goed onderlegde vrijwilligers. In 2019 waren dat: Noud de Loos, Theo Penders, Wim Raaijmakers, Tom van Eekeren, Frits van der Linden, Berrie Horsten, Jos Terken, Wim Swinkels, Henk van den Berg, Vera van Mierlo, Martien Vink, Ed Weenink, Peter Graat, Will Nijssen, René Blok en Ton Bierhoff (res.), terwijl Jeanette van Hooff de administratie mede verzorgde en Rick van der Wegen beschikbaar was voor allerlei hulpdiensten.

Doelstellingen en doelgroepen

De gemeente Helmond heeft zich ten doel gesteld om in 2035 klimaatneutraal te zijn. Om dit doel te bereiken is het belangrijk alle lagen van de bevolking breed bij de energietransitie te betrekken. Daartoe is een goede en open communicatie met de bevolking nodig.

Vooraf voor de particuliere woningeigenaren en gebruikers van winkels en kleine bedrijfspanden is de transitie een groot probleem, omdat zij veelal op zichzelf zijn aangewezen om de juiste keuzes voor het verduurzamen van hun woning of bedrijfspand te maken. Met name op deze doelgroepen is de voorlichting van het Energiehuis gericht. Bezoekers kunnen in het Energiehuis onafhankelijke en objectieve voorlichting krijgen over de verduurzaming van hun woning of bedrijfsgebouw. Bovendien kunnen zij er vrijwel alle materialen en installaties bekijken die bij de verduurzaming van pas komen.

Tijdens de openingsuren wordt informatie verstrekt aan individuele bezoekers. Daarnaast worden er thema gebonden groepsbijeenkomsten georganiseerd, veelal in de avonden. Alle verstrekte informatie is gratis.

Het Energiehuis is in eerste instantie bedoeld voor inwoners van Helmond en directe omgeving, d.w.z. gemeenten die een grens met Helmond hebben.

De particuliere woningeigenaren vormen weliswaar de belangrijkste doelgroep, maar daarnaast is het Energiehuis ook beschikbaar voor het “klein” MKB en maken ook woningbouwcorporaties steeds meer gebruik van de diensten van het Energiehuis, bijvoorbeeld om informatie te verstrekken aan hun huurders.

Ontwikkelingen en resultaten in 2019

Financiën

Het Energiehuis prijst zich gelukkig met de jaarlijkse subsidie van de Gemeente Helmond ad. € 75.000,--. De inkomsten bestonden in 2019 verder uit een éénmalige bijdrage van verhuurder WoonPartners, bedoeld als bijdrage voor het klimaatneutraal maken van het Energiehuis. Ook enkele producenten (Jaga, Vaillant en 365Zon) hebben hiertoe bijgedragen door schenking van de hiervoor benodigde apparatuur.

Deze bijdragen in natura zijn niet in het jaaroverzicht verwerkt. De energienota voor de komende jaren komt daarmee bijna volledig te vervallen.

Het financieel jaaroverzicht laat een positief saldo zien. Dit komt mede tot stand door het uitstellen van uitgaven voor onderhoud van de website en ict, posten die komend jaar zeker geen uitstel dulden. Ook is een deel van het saldo van komend jaar bestemd voor aanpassingen van onze expositieruimte.

Zie voor het financieel jaaroverzicht 2019 bijlage 1a; voor de begroting 2020, bijlage 1b.

Bezoekers

In 2019 wisten 1411 bezoekers ons te bereiken, individueel op onze openingstijden of tijdens groepsbijeenkomsten. Dat is 13 minder dan in 2018. Het aantal individuele bezoeken nam wel toe, maar vooral in het voorjaar was er een dip in het aantal bezoekers van de themagerichte groepsbijeenkomsten; een aantal groepsbijeenkomsten werd om die reden ook afgelast. Waarschijnlijk was dit een gevolg van “klimaatmoeheid” veroorzaakt door onduidelijk beleid vanuit de landelijke overheid, het uitblijven van het klimaatakkoord, tegenstrijdige berichtgevingen en discussies over noodzaak en kosten van de energietransitie in/via de media.

Gedurende de tweede helft van het afgelopen jaar was gelukkig wel weer sprake van een opleving in het aantal bezoekers van onze groepsbijeenkomsten.

In totaal hebben sinds de oprichting in 2,5 jaar bijna 3500 mensen het Energiehuis weten te bereiken. Daar mogen we best trots op zijn, zeker gezien de hoeveelheid tijd en zorg die aan ieder bezoek wordt besteed.

Een overzicht van de aantallen bezoekers gedurende 2017, 2018 en 2019 is te vinden in de bijlage 2.

Voor een gedetailleerd overzicht van de georganiseerde groepsactiviteiten en het bijbehorende aantal bezoekers in 2019, zie bijlage 3.

Onderwijs

Het Energiehuis onderhoudt ook banden met het onderwijs. Niet alleen omdat leerlingen/studenten thuis goede ambassadeurs zijn, maar ook om belangstelling te kweken voor de beroepsmogelijkheden die de energietransitie met zich mee brengt. In 2019 brachten 214 leerlingen/studenten een georganiseerd bezoek aan het Energiehuis.

MKB

In de doelstellingen is ook aangegeven dat het Energiehuis dienstverlenend wil zijn voor het “klein” MKB, d.w.z. kleinere winkel- en kantoorgebouwen.

Er is samen met het centrum- en wijkwinkelmanagement veel inspanning verricht om voor deze doelgroep een informatie-avond te organiseren. Helaas was er zo weinig respons, dat deze avond geen doorgang heeft gevonden. Oorzaak van gebrek aan belangstelling is wellicht het gegeven dat de eigenaren van de gebouwen niet de gebruikers maar veelal vastgoedbedrijven zijn. Neemt niet weg dat op energiegebied voor deze sector nog veel voordeel te behalen is. Dit, en omdat ook het “klein MKB” in de toekomst mee zal moeten in de energietransitie, zullen we in 2020 opnieuw initiatieven nemen.

Warmtebeeldopnamen

Een warmtebeeldfoto (infraroodfoto) geeft een goed beeld van de mate van isolatie van een woning en geeft inzicht in de warmtelekken naar buiten. Om deze reden is begin 2019 binnen het vrijwilligersteam een warmtebeeldploeg actief. Particulieren kunnen op verzoek opnames van hun huis laten maken. Deze dienst van het Energiehuis is ook gratis.

Het is een erg gewilde activiteit gebleken. Tientallen huizen zijn op deze manier al in beeld gebracht, terwijl er aan het einde van 2019 nog een kleine honderd in de wacht stonden. Het aantal beschikbare camera's is daarom in de loop van het jaar uitgebreid. Een wachtrij is desondanks niet helemaal te vermijden, omdat opnamen alleen gemaakt kunnen worden bij een behoorlijk temperatuurverschil tussen binnen en buiten.

Vrijwilligers

Het Energiehuis kan niet functioneren zonder de enorme inzet van de vrijwilligers. In totaal omvat de inzet van de vrijwillige medewerkers ca. 2500 uren op jaarbasis, afgezien nog van de inzet voor het bijhouden van literatuur en bezoeken aan symposia, beurzen en bedrijven.

Het spreekt voor zich, dat voor een goede informatieverstrekking het kennisniveau van de vrijwilligers met betrekking tot de energietransitie van woningen en bedrijfsgebouwen niet alleen hoog, maar ook actueel moet zijn. Voor het op peil houden van de kennis van de vrijwilligers vinden bezoeken plaats aan bedrijven, beurzen en symposia en worden soms ook externe gastsprekers uitgenodigd. Maar ook de vrijwilligers zelf leveren een actieve bijdrage door van tijd tot tijd zelf een thema-gerichte voordracht te houden voor de rest van de groep. Indien gewenst kan voor nieuw aan te werven vrijwilligers een cursus worden aangeboden.

Inventaris

Gedurende het jaar 2019 is de inventaris van het Energiehuis ook weer danig uitgebreid en up-to-date gemaakt.

Dankzij vele inspanningen van de "coördinator inrichting" is het Energiehuis goed voorzien van expositiematerialen en installaties op gebied van isolatie, energie opwekking met behulp van zon-lucht-water-bodem, warmteafgiftesystemen, ventilatiesystemen, warmte-terugwin-systemen, energie opslag en verlichting. Ook over financiën en subsidies wordt de nodige informatie verstrekt.

Het Energiehuis is trots op de verkregen outillage en constateert dat producenten nu ook steeds meer uit eigen beweging materialen aanbieden.

In 2019 heeft het Energiehuis een flinke stap gezet om zelfvoorzienend te worden in de benodigde energie. Dit door de aanleg van zonnepanelen, een lucht-water warmtepomp en lage-temperatuur radiatoren. Dit door reeds genoemde bijdragen in geld en natura. Met de reeds toegezegde uitbreiding van het aantal zonnepanelen wordt begin 2020 het Energiehuis volledig "nul op de meter". Voor bezoekers is de warmtepompinstallatie te bekijken in een aparte vitrine, terwijl de prestaties van de zonnepanelen op een display zijn te zien.

Regionaal Energieloket

De samenwerking met het vanuit Mierlo opererende Regionale Energieloket Zuid Oost Brabant werd in 2019 voortgezet. Het Regionaal Loket levert voor de 21 Metropoolgemeenten een aantal aanvullende diensten, zoals een overzicht van installatiebedrijven en adviseurs waar men een keuze uit kan maken en voorziet in een aantal handige quickscans om bv te achterhalen wat het effect van isolatie en een warmtepomp is. Ook wordt bijgehouden welke maatregelen bewoners treffen. Het Regionaal Energieloket Zuidoost Brabant verzorgt de basisadministratie van het Energiehuis Helmond.

Omdat het Regionale Loket op te weinig draagvlak van een groot deel van de 21 gemeenten kon rekenen, is halverwege 2019 de dienstverlening ervan fors ingekrompen. Op beperkte schaal werd het Regionale Loket tot eind

2019 voortgezet, nu aangestuurd vanuit het Energiehuis Helmond.

Aandachtspunten 2020

- Vanuit het Klimaatakkoord rust op gemeenten de verplichting Regionale Loketten te onderhouden. Het Energiehuis Helmond is er klaar voor en zou heel goed als Regionaal Loket voor Helmond en de directe omgeving kunnen functioneren. Wel moet er dan een verdere professionaliseringslag gemaakt worden. In 2020 wordt het overleg over regionale loketten voortgezet.

- Wat betreft communicatie is het Energiehuis Helmond vooral aangewezen op publicaties in wijk- en weekbladen, naast natuurlijk het benutten van de eigen website, facebook en nieuwsbrief.

Het bijhouden van de eigen website vereist veel aandacht, wat binnen de huidige opzet niet altijd mogelijk is. Dit vraagt dus om verbetering. In de begroting voor 2020 wordt hiervoor ruimte geschapen.

De communicatie via wijk- en weekbladen verloopt niet altijd zoals we dat graag zouden willen, dit vanwege de afhankelijkheid van derden. Ook hieraan moet aandacht besteed worden. Belangrijke vooruitgang is wel, dat sinds medio 2019 het Energiehuis een vaste plaats heeft gekregen op de door de gemeente Helmond ingekochte pagina's "Alle Lichten op Groen" in de wijk- weekbladen.

- In 2020 zal een aantal zaken in samenwerking met de gemeente vanuit het Energiehuis worden gecommuniceerd c.q. georganiseerd. Te denken valt daarbij aan de communicatie van het plan voor de Helmondse wijken en buurten m.b.t. de toekomstige energievoorziening en de beschikbaarstelling van de toegekende RRE-gelden (Regeling Reductie Energiegebruik) als subsidie aan particuliere woningeigenaren. Over deze zaken moet nog overleg plaatsvinden met de gemeente. Mogelijke consequenties voor de begroting zijn dan ook nog niet opgenomen.

- Veel woningeigenaren maken zich zorgen over wat hen te wachten staat met betrekking tot de energietransitie. In het Energiehuis merken we dat regelmatig. Men heeft vaak geen idee in welke richting voor hun woning een oplossing gezocht kan worden en men vraagt zich vooral ook af hoe men dat moet betalen. Menigeen heeft ook het idee dat men binnen zeer afzienbare tijd "van het aardgas af moet". Kortom, er heerst onzekerheid en dat is niet goed voor het draagvlak van zo'n grote operatie als de energietransitie.

Het Energiehuis ziet het als een belangrijke taak deze woningeigenaren gerust te stellen door met hen een gestructureerde aanpak te bespreken. Dit met name voor de oudere huizen, door er op te wijzen dat alles niet in één keer hoeft te gebeuren, maar dat men over een reeks van jaren een goed geordend plan kan uitvoeren. Ook het bespreken van subsidie- en financieringsmogelijkheden is daarbij belangrijk.

Jaarverslag opgemaakt:
januari 2020,
Berrie Horsten (vz)

Contactgegevens Energiehuis Helmond:
a: Torenstraat 3-5, 5701 SH Helmond
t: 0492 792144
e: info@energiehuishelmond.nl
w: www.energiehuishelmond.nl
f: energiehuishelmond

Bijlage 1b: Begroting 2020

	<i>Begr.2019</i>	<i>Begr. 2020</i>
Inkomsten		
Gemeente subsidie	€ 75.000	€ 75.000
Gemeente opdracht		€ 1.400
	<hr/>	<hr/>
	€ 75.000	€ 76.400
Uitgaven		
huur	€ 20.000	€ 21.000
bestuurskosten	€ 800	€ 300
GWE	€ 1.980	€ 600
exploitatie	€ 3.000	€ 2.500
bankkosten	€ 250	€ 250
verzekeringen	€ 900	€ 1.100
overheidsheffingen	€ 850	€ 1.000
kosten inrichting	€ 750	€ 500
kosten ict (hardware)	€ 1.000	€ 1.000
website (onderhoud)	€ 500	€ 1.000
abonnementen	€ 250	€ 250
salariskosten personeel*	€ 40.975	€ 43.200
reiskosten inhuur personeel	€ 1.000	€ 1.000
reiskosten/onkostenvergoedingen vrijwilligers	€ 750	€ 500
jaarafsluiting vrijwilligers	€ 650	€ 650
loonheffing	€ 400	€ 400
flyeractiviteiten etc	€ 500	€ 500
onvoorzien	€ 500	€ 500
totaal	<hr/>	<hr/>
	€ 75.055	€ 76.250
 Saldo	 -€ 55	 € 150
 * Salariskosten personeel		
inhuur externe medewerker 20 uur /week	€ 32.250	€ 37.000
schoonmaak	€ 1.200	€ 1.200
administratie	€ 4.300	€ 2.500
ICT, website	€ 3.225	€ 2.500
	<hr/>	<hr/>
	€ 40.975	€ 43.200

Bijlage 2: Totaal aantal bezoekers 2017 t/m 2019 naar doelgroep

Doelgroep woningeigenaren

aantal bezoekers / deelnemers	individuele bezoekers	groepsbijeenkomsten			subtotalen
	individuele bezoekers	thema- sessie / inhoudelijke sessie	presentatie wijk / organisatie	ontvangst groepen	
2017 (juni t/m dec)	240	65	66	62	433
jaar 2018	320	466	134	278	1198
jaar 2019	343	185	222	173	923
Totaal	903	716	422	513	2554

Andere doelgroepen

aantal bezoekers / deelnemers	professionals	huurders	bedrijven	onderwijs	subtotalen
	gemeenten / woningcorporaties	huurders		Technisium / ROC ter AA	
2017 (juni t/m dec)	82	21	40	63	206
jaar 2018	132	0	0	94	226
jaar 2019	86	130	48	224	488
Totaal	300	151	88	381	920

Totaal aantal bezoekers	2017t/m 2019
jaar 2017	639
jaar 2018	1424
jaar 2019	1411
Totaal alle jaren	3474

Bijlage 3: Gedetailleerd overzicht bezoekers per activiteit in 2019

datum	groep	thema- sessie / inhoudelijke sessie	woning-eigenaren	ontvangst groepen	professionals	huurders	bedrijven	onderwijs
			presentatie wijk / organisatie		ontvangst gemeente / corporatie	huurders	bedrijven	onderwijs
1-6-2017	Presentatie regiobijeenkomst bestuurders / ambtelijk				30			
7-1-2019	Nieuwjaarsbijeenkomst vrijwilligers Energiehuis							
10-1-2019	kennismaking ROC ter Aa				2			
23-1-2019	ontvangst ROC ter Aa (3 groepen)							55
30-1-2019	Sessie energietransitie woningcorporaties				12			
31-1-2019	Sessie vrijwilligers							
1-2-2019	Netwerkbijeenkomst Technasium - presentatie				40			
4-2-2019	Bijeenkomst instalatie- en bouwbedrijven (i.s.m. fa. Kuijpers)						45	
5-2-2019	Informatiebijeenkomst project De Wilde Wingerd (vervolg studie en energiescan)	13						
20-2-2019	Sessie vrijwilligers							
12-3-2019	ontvangst leerlingen basisonderwijs (4 groepen)							60

14-3-2019	ontvangst leerlingen Knipperbergcollege							44
14-3-2019	Presentatie Energieavond op informatieavond Groen Links		44					
14-3-2019	Thema-avond isolatie Stiphout	16						
19-3-2019	jurering werkstukken Energieopslag Technasium (2 groepen)							42
21-3-2019	Thema-avond isolatie Oranjebuurt							
22-3-2019	ontvangst delegatie VvE Stiphout			3				
28-3-2019	Sessie vrijwilligers							
10-4-2019	ontvangst ambtelijk groepje gemeente Nuenen				2			
16-4-2019	Ontvangst De Heeren van Mierlo (eigenaren)			14				
17-4-2019	Bijeenkomst samenwerkende energiecoöperaties		24					
18-4-2019	Ontvangst Proebusgroep Eindhoven			17				
24-4-2019	Begeleiding studenten profielwerkstuk							3
9-5-2019	Thema-avond zonnepanelen Stiphout	4						
15-5-2019	Energiecafé: presentatie prof. dr. Ir. Vianney Koelman	20			6		3	
22-5-2019	ontvangst ambtelijk groepje gemeente Someren				2			

9-6-2019	Deelname Natuurmarkt Helmond		84					
11-6-2019	ontvangst Proebus (Ton Bierhof, Martien Vink)			34				
20-6-2019	Presentatie FNV bijeenkomst De Fonkel			55				
20-6-2019	Thema-avond zonnepanelen Brandevoort	5						
22-6-2019	ontvangst Proebus (Noud de Loos)			21				
27-6-2019	Thema-avond zonnepanelen Rijpelberg Brouwhuis	10						
4-9-2019	Deelname ontbijtsessie met leerlingen Technasium / Knippenberg							20
5-9-2019	Ontvangst delegatie gemeente Laarbeek				6			
5-9-2019	Thema-avond warmtepomp	18						
5	Thema warmtepomp							
11	Kennismaking wijkraad Brandevoort		3					
12	Workshop Leer je woning kennen							
17	Bijeenkomst met woningcorporaties				6			
24	Thema warmtepomp	6						
26	Sessie vrijwilligers							

30	Thema zonnepanelen	13					
1	Presentatie Vrouwensociëteit Laarbeek		67				
15	Thema warmtepomp	14					
18	Bijeenkomst huurdersverenigingen Geldrop De Coevering					80	
26	Energiecafe: info-avond gemeente voor EH				3		
29	Workshop Leer je woning kennen	4					
11	Thema warmtepomp	25					
14	Ontvangst delegatie gemeente Hilvarenbeek				3		
20	Sessie vrijwilligers						
21	Thema zonnepanelen	35					
23	Bijeenkomst groep Noud de Loos			10			
29	Ontvangst delegatie SP fractie prov. Staten			12			
11	Workshop Leer je woning kennen	2					
10	Bijeenkomst VvE complex Stiphout			4			
12	Info avond huurders Woonbedrijf complex Judith Leysterplein				4	50	

18	Ontvangst groep coaches 040Energie Eindhoven			3				
	Totale groepsbijeenkomsten per categorie 2019	185	222	173	86	130	48	224

Totaal groepsbijeenkomsten en presentaties 2019

1068

Totaal aantal individuele bezoeken 2019

343

Totaal aantal 2019

1411

